

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון

י"ב באב התשס"ה
17 באוגוסט 2005

חוזר ביטוח 2005-1-37
סיווג: נושאים כלליים

הוראות בדבר טפסי קבלה ושחרור

1. כללי

תקנה 4 לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזי ביטוח), התשמ"ב-1981, קובעת הוראות לעניין חתימה על טופס קבלה ושחרור.

בהתאם למצב הדברים בפועל, תובע (מבוטח או צד ג') אשר חותם על טופס קבלה ושחרור, או על הצהרה דומה המופיעה בגב השיק (להלן - טופס קבלה ושחרור), מצהיר כי קיבל תשלום מחברת הביטוח וכי הוא משחרר אותה מתביעות נוספות. בדרך כלל תובע אינו יכול לפדות שיק או לקבל פיצוי מחברת הביטוח מבלי שיחתום על טופס קבלה ושחרור, ואינו יכול לתקן את הכתוב בטופס.

מתלונות מבוטחים עולה כי לעיתים טופס הקבלה והשחרור מנוסח באופן גורף ובלתי מאוזן. ניסוח זה של הטופס עלול לפגוע בזכויות של תובעים.

להלן דוגמאות לפגיעה כאמור:

- תובעים נדרשים להתחייב על פיצוי בסכום בלתי מוגבל, וכן נדרשים להתחייב להשיב כל הוצאה שחברת הביטוח תישא בה.
- תובעים נדרשים לחתום על טופס לפיו הם מצהירים שקיבלו את תגמולי הביטוח, בעוד אלה יועברו אליהם במועד מאוחר יותר.

בהתאם לכך, ועל מנת למנוע פגיעה בזכויות התובעים, יפורטו בחוזר זה הוראות לעניין טופס הקבלה והשחרור.

2. הוראות

טופס קבלה ושחרור ינוסח באופן מאוזן ולא יכלול תנאים גורפים, וכן יחולו לגביו ההוראות הבאות:

א. מבטח לא יחתים תובע על טופס קבלה ושחרור, אלא אם כן המבטח אישר לתשלום את מלוא תגמולי הביטוח המוסכמים לסילוק סופי של התביעה, או את חלקה הניתן לתביעה בנפרד מיתר התגמולים, הכל לפי העניין. סילק המבטח חלק מסוים מהתביעה כאמור, ינוסח טופס הקבלה

מדינת ישראל משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

והשחרור באופן שיבהיר כי אין בכך כדי לגרוע מזכותו של התובע לתבוע את יתרת תביעתו, אשר לא סולקה בהסכמה כאמור.

ב. מבטח לא יחתים תובע על הצהרה שקיבל את תגמולי הביטוח, אלא אם כן העביר לידיו בפועל תשלום כאמור. ואולם, מבטח רשאי להחתים תובע על הצהרת שחרור המותגית בקבלת תגמולי ביטוח.

ג. בתשלום תגמולי ביטוח שלא מתוך הסכמה עם התובע על סילוק מלוא התביעה או חלקה, רשאי מבטח להחתים תובע רק על טופס קבלה, המציין כי התובע קיבל לידיו תשלום כאמור. טופס הקבלה ינוסח באופן שיבהיר כי שמורה לתובע הזכות לתבוע את יתרת תביעתו.

ד. טופס קבלה ושחרור לא יכלול התחייבות של תובע להחזיר סכומים מעבר לתגמולי הביטוח ששולמו לו.

3. תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על כל ענפי הביטוח.

4. תחילתו

תחילתו של חוזר זה ביום 1 בדצמבר 2005.

אייל בן-שלוש
המפקח על הביטוח